

STAATSKOERANT

VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

GOVERNMENT GAZETTE

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

Registered at the Post Office as a Newspaper

PRYS 40c PRICE
Plus AVB/GST
BUTTELANDS 50c ABROAD
POSVRY • POST FREE

VOL. 230

KAAPSTAD, 29 AUGUSTUS 1984

No. 9383

CAPE TOWN, 29 AUGUST 1984

KANTOOR VAN DIE EERSTE MINISTER

No. 1786.

29 Augustus 1984

Hierby word bekend gemaak dat die Staatspresident sy goedkeuring geheg het aan die onderstaande Wet wat hierby ter algemene inligting gepubliseer word:—

No. 125 van 1984: Paarlbergwysigingswet, 1984.

OFFICE OF THE PRIME MINISTER

No. 1786.

29 August 1984

It is hereby notified that the State President has assented to the following Act which is hereby published for general information:—

No. 125 of 1984: Paarl Mountain Amendment Act, 1984.

Wet No. 125, 1984

PAARLBERGWYSIGINGSWET, 1984

ALGEMENÉ VERDUIDELIKENDE NOTA:

- I** Woorde in vet druk tussen vierkantige hake dui skrappings uit bestaande verordenings aan.
-
- Woerde met 'n volstreep daaronder, dui invoegings in bestaande verordenings aan.
-
-

WET

Tot wysiging van die Paarlbergwet, 1970, ten einde die huur en verhuur van sekere grond nader te reël; en om vir bykomstige aangeleenthede voorsiening te maak.

*(Afrikaanse teks deur die Staatspresident geteken.)
(Goedgekeur op 12 Julie 1984.)*

Aanhef.

NADEMAAL daar gedurende 1968 'n tweeslagtige Wetsontwerp by die Volksraad ingedien is om die grond bekend as Paarlberg (hieronder die meent genoem) aan die Munisipaliteit Paarl oor te dra vir die doeleindes van 'n natuurreservaat:

EN NADEMAAL eienaars van grond wat aan die meent grens, by wyse van 'n petisie aan die Volksraad, gedateer 14 Maart 1968, beswaar gemaak het teen die voorgestelde verandering van die eiendomsreg op die meent en die onteiening van hul meentregte sonder vergoeding:

EN NADEMAAL die gekose komitee oor die Wetsontwerp sekere wysigings daarvan aanbeveel het wat in hoofsaak die behoud van weidingsregte op die meent beoog het:

EN NADEMAAL die aanbeveling nie vir genoemde Munisipaliteit aanvaarbaar was nie omdat die behoud van die weidingsregte sy oogmerk om die meent as natuurreservaat te gebruik, sou verydel:

EN NADEMAAL genoemde Munisipaliteit en eienaars op 27 Maart 1969 'n ooreenkoms aangegaan het in verband met die gebruik van die meent as 'n natuurreservaat en die verhuring aan daardie eienaars van die gedeelte van die meent wat nie binne die grense van die natuurreservaat sou val nie:

EN NADEMAAL die Paarlbergwet, 1970, daarop deur die Parlement aangeneem is, ingevolge waarvan die eiendomsreg op die meent en alle ander regte daarop, met sekere uitsonderings betreffende water en waterwerke, op 13 Oktober 1970 op genoemde Munisipaliteit oorgegaan het en die Munisipaliteit 'n natuurreservaat op 'n gedeelte van die meent gestig het en 'n ander gedeelte aan die Staat oorgedra het vir die doeleindes van 'n taalmonument:

EN NADEMAAL daardie Wet genoemde Munisipaliteit magtig om, soos in voormalde ooreenkoms beoog, enige gedeelte van die meent wat hy nie vir 'n natuurreservaat of vir oordrag aan die Staat nodig het nie, vir landboudoeleindes te verhuur aan enige eienaar van grond wat aan die meent grens:

EN NADEMAAL daar gedeeltes van die meent is wat genoemde Munisipaliteit nie soos voormeld nodig het nie:

EN NADEMAAL daar 'n geskil oor die verhuring van laasgenoemde gedeeltes van die meent en die nakoming van voormalde ooreenkoms ontstaan het tussen genoemde Munisipaliteit en eienaars van grond wat aan die meent grens:

EN NADEMAAL dit derhalwe raadsaam is om genoemde Paarlbergwet, 1970, te wysig ten einde nadere voorsiening te maak vir die huur en verhuur van die betrokke gedeeltes van die meent en om vir ander bykomstige aangeleenthede voorsiening te maak:

PAARL MOUNTAIN AMENDMENT ACT, 1984

Act No. 125, 1984

GENERAL EXPLANATORY NOTE:

- 【 Words in bold type in square brackets indicate omissions from existing enactments.
- Words underlined with solid line indicate insertions in existing enactments.

ACT

To amend the Paarl Mountain Act, 1970, in order to further regulate the letting and hiring of certain land; and to provide for incidental matters.

(Afrikaans text signed by the State President.)
(Assented to 12 July 1984.)

WHEREAS a hybrid Bill was introduced in the House of Assembly during 1968 to transfer the land known as Paarlberg (hereinafter referred to as the commonage) to the Paarl Municipality for the purposes of a nature reserve:

AND WHEREAS owners of land adjoining the commonage, by way of a petition to the House of Assembly, dated 14 March 1968, objected to the proposed change of the ownership in the commonage and the expropriation of their commonage rights without compensation:

AND WHEREAS the select committee on the Bill recommended certain amendments thereof which in substance contemplated the preservation of grazing rights on the commonage:

AND WHEREAS the recommendation was not acceptable to the said Municipality for the reason that its intention to use the commonage as a nature reserve would have been frustrated by the preservation of the grazing rights:

AND WHEREAS the said Municipality and owners concluded an agreement on 27 March 1969 in connection with the use of the commonage as a nature reserve and the letting to such owners of such portion of the commonage as would not fall within the boundaries of the nature reserve:

AND WHEREAS the Paarl Mountain Act, 1970, was thereupon passed by Parliament, in terms of which the ownership in the commonage and all other rights therein, with certain exceptions relating to water and water works, were transferred to the said Municipality on 13 October 1970 and the Municipality established a nature reserve on a portion of the commonage and transferred another portion to the State for the purposes of a language monument:

AND WHEREAS that Act authorizes the said Municipality to let for agricultural purposes any portion of the commonage not required by it for a nature reserve or for transferring to the State, to any owner of land adjoining the commonage, as contemplated in the aforesaid agreement:

AND WHEREAS there are portions of the commonage that are not required as aforesaid by the said Municipality:

AND WHEREAS a dispute over the letting of the last-mentioned portions of the commonage and the implementation of the aforesaid agreement has arisen between the said Municipality and owners of land adjoining the commonage:

AND WHEREAS it is therefore expedient to amend the said Paarl Mountain Act, 1970, so as to make further provision for the letting and hiring of the relevant portions of the commonage and to provide for other incidental matters:

Wet No. 125, 1984

PAARLBURGWYSIGINGSWET, 1984

WORD DAAR DERHALWE BEPAAL deur die Staats-president en die Volksraad van die Republiek van Suid-Afrika, soos volg:

Wysiging van artikel 2 van Wet 83 van 1970.

1. Artikel 2 van die Paarlbergwet, 1970 (hieronder die Hoofwet genoem), word hierby gewysig— 5

- (a) deur subartikel (3) deur die volgende subartikel te vervang:
  - ,(3) Behoudens die bepalings van subartikels (1) en (4) en [(7)] artikel 2A, mag die munisipaliteit die grond ingevolge hierdie artikel aan hom oorgedra, nie ver- 10 vreem nie en dit slegs as 'n natuurreservaat gebruik.”;
- (b) deur in subartikel (4) die woord „Landbou” deur die woord „Gemeenskapsontwikkeling” te vervang; en
- (c) deur subartikel (7) te skrap.

Invoeging van artikel 2A in Wet 83 van 1970.

2. Die volgende artikel word hierby in die Hoofwet na artikel 15 2 ingevoeg:

„Huur en verhuur van sekere gedeeltes van meent.

2A. (1) In hierdie artikel beteken—

(i) „die ooreenkoms” die ooreenkoms in die Bylae uiteengesit; (iii)	(ii) „uitvalgrond” enige gedeelte van die meent wat op die datum waarop die Paarlbergwysigingswet, 1984, in werking tree—
(a) nie binne die grense van die Paarlbergnatuurreservaat, soos in <i>Provinciale Kennisgewing P.K. 1/1977</i> in <i>Offisiële Koerant No. 3924</i> van 7 Januarie 1977 van die Provincie die Kaap die Goeie Hoop beskryf, val nie; en	(b) nie in gevolge artikel 2 (4) aan die Staat oorgedra is nie; (ii)
(iii) „vasgestelde datum”, met betrekking tot die eienaar van aangrensende grond in subartikel (2) bedoel—	(a) indien hy 'n party is by 'n geskil waarvan kennis in gevolge subartikel (4) aan die munisipaliteit gegee is, die datum 180 dae nadat die datum waarop die arbitrasiehof se finale toekenning in die geskil volgens wet gelewer word;
	(b) indien hy nie 'n party by so 'n geskil is nie, die datum 180 dae na die datum waarop die Paarlbergwysigingswet, 1984, in werking tree. (i)
	(2) Die eienaar van grond wat 'n gemeenskaplike grens met uitvalgrond het en wat nie aan die Staat of die munisipaliteit behoort nie (hieronder aangrensende grond genoem) is, behoudens die bepalings van subartikels (3) en (5), geregtig om—
	(a) indien sy grond die enigste aangrensende grond ten opsigte van die betrokke uitvalgrond is, daardie uitvalgrond; of
	(b) indien sy grond nie die enigste aangrensende grond ten opsigte van daardie uitvalgrond is nie, die gedeelte van daardie uitvalgrond wat <i>mutatis mutandis</i> ooreenkomstig klosule 4 van die ooreenkoms bepaal en aan hom toegewys word, van die munisipaliteit te huur—
	(i) vir 'n tydperk wat 32 jaar na die vasgestelde datum verstryk;
	(ii) teen 'n huurgeld van 25 sent per jaar, en, in die geval van bewerkbare grond, teen 'n huurgeld van R100 per hektaar per jaar: Met dien verstande dat laasgenoemde huurgeld elke drie jaar aangepas word in die mate van 50 persent van

PAARL MOUNTAIN AMENDMENT ACT, 1984

Act No. 125, 1984

BE IT THEREFORE ENACTED by the State President and the House of Assembly of the Republic of South Africa, as follows:—

1. Section 2 of the Paarl Mountain Act, 1970 (hereinafter referred to as the principal Act), is hereby amended—

- (a) by the substitution for subsection (3) of the following subsection:
- “(3) Subject to the provisions of subsections (1) and (4) and ~~(7)~~ section 2A, the municipality shall not alienate the land transferred to it in terms of this section, and may use it only as a nature reserve.”;
- (b) by the substitution in subsection (4) for the word “Agriculture” of the words “Community Development”; and
- (c) by the deletion of subsection (7).

Amendment of
section 2 of
Act 83 of 1970.

2. The following section is hereby inserted in the principal Act after section 2:—

Insertion of
section 2A in
Act 83 of 1970.

<p>“Letting and hiring of certain portions of commonage.</p>	<p>2A. (1) In this section—</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) ‘fixed date’, in relation to the owner of adjoining land referred to in subsection (2), means—
<p>20</p>	<ul style="list-style-type: none"> (a) if he is a party to a dispute of which notice has been given to the municipality in terms of subsection (4), the date 180 days after the date on which the arbitration tribunal’s final award in the dispute is delivered according to law;
<p>25</p>	<ul style="list-style-type: none"> (b) if he is not a party to such a dispute, the date 180 days after the date on which the Paarl Mountain Amendment Act, 1984, comes into operation; (iii)
<p>30</p>	<ul style="list-style-type: none"> (ii) ‘remnant of land’ means any portion of the commonage which, on the date on which the Paarl Mountain Amendment Act, 1984, comes into operation—
<p>35</p>	<ul style="list-style-type: none"> (a) does not fall within the boundaries of the Paarl Mountain Nature Reserve as described in <i>Provincial Notice P.N. 1/1977</i> in <i>Official Gazette</i> No. 3924 of 7 January 1977 of the Province of the Cape of Good Hope; and
<p>40</p>	<ul style="list-style-type: none"> (b) has not been transferred to the State in terms of section 2 (4); (ii)
<p>45</p>	<ul style="list-style-type: none"> (iii) “the agreement” means the agreement of which a translation is set out in the Schedule. (i)
<p>50</p>	<ul style="list-style-type: none"> (2) The owner of the land which has a common boundary with any remnant of land and which does not belong to the State or the municipality (hereinafter referred to as adjoining land) is, subject to the provisions of subsections (3) and (5), entitled to hire—
<p>55</p>	<ul style="list-style-type: none"> (a) if his land is the only adjoining land in relation to the remnant of land in question, that remnant of land; or (b) if his land is not the only adjoining land in relation to that remnant of land, the portion of that remnant of land determined and allotted to him <i>mutatis mutandis</i> in accordance with clause 4 of the agreement, from the municipality—
<p>60</p>	<ul style="list-style-type: none"> (i) for a period expiring 32 years after the fixed date; (ii) at a rental of 25 cents per annum, and, in the case of arable land, at a rental of R100 per hectare per annum: Provided that the latter rental shall be adjusted every three years to the extent of 50 per cent of the average percentage change
<p>65</p>	

Wet No. 125, 1984

PAARLBERGWYSIGINGSWET, 1984

die gemiddelde persentasieverandering oor die voorafgaande drie jaar in die verbruikersprysindeks deur die Sentrale Statistiekdienst van die Republiek bekend gemaak; en

(iii) *mutatis mutandis* ooreenkomstig die ander bedinge en voorwaardes in klosules 4, 5, 6, 7, 8 en 9 van die ooreenkoms vervat.

(3) Indien die eienaar van aangrensende grond die reg wat by subartikel (2) aan hom verleen word, wil uitoefen, moet hy voor of op die vasgestelde datum—

(a) 'n kennisgewing, deur of namens hom onderteken, dat hy die uitvalgrond of die gedeelte van uitvalgrond, na gelang van die geval, ten opsigte waarvan die reg verleent word, ingevolge daardie subartikel wil huur;

(b) 'n kaart, deur die landmeter-generaal goedkeur, van die betrokke uitvalgrond of gedeelte van uitvalgrond; en

(c) 'n ontwerp van die huurkontrak wat hy vir die huur voorstel,

aan die munisipaliteit bestel deur dit per aangetekende pos te stuur aan, of andersins in te dien by, die Stadsklerk van Paarl.

(4) 'n Eienaar van aangrensende grond wat 'n party is by 'n geskil wat na arbitrasie verwys is ingevolge klosule 4 van die ooreenkoms soos deur hierdie artikel toegepas, moet voor of op die datum 180 dae na die datum waarop die Paarlbergwysigingswet, 1984, in werking tree, die munisipaliteit skriftelik in kennis stel, deur die kennisgewing per aangetekende pos te stuur aan, of andersins in te dien by, die Stadsklerk van Paarl, dat hy 'n party by die geskil is.

(5) Die reg wat by subartikel (2) aan die eienaar van aangrensende grond verleent word, verval indien hy versuim om aan die bepalings van subartikel (3) of (4) te voldoen, en geen eienaar van grond wat aan die meent grens het uit hoofde van die ooreenkoms 'n reg om enige gedeelte van die meent te huur nie behalwe ingevolge die bepalings van hierdie artikel.”

Byvoeging
van Bylae
by Wet 83
van 1970.

3. Die Bylae word hierby by die Hoofwet gevoeg as 'n Bylae daarby.

Kort titel.

4. Hierdie Wet heet die Paarlbergwysigingswet, 1984.

Bylae

MEMORANDUM

Van 'n ooreenkoms aangegaan tussen

Die Munisipaliteit van Paarl, hierin verteenwoordig deur ALFRED ROBERT KING en WILLEM JACOBUS WAGENAAR in hulle onderskeie hoedanighede as Burgemeester en Stadsklerk behoorlik daartoe gemagtig ingevolge 'n besluit van die Stadsraad gedateer 25 Februarie 1969 (hierna die Stadsraad genoem)

en

Die eienaars van die grond grensend aan die buitelyn van Erf No. 1, Paarl bekend as Paarlberg soos omskryf by Kroongrondbrief (Stellenbosch, Vrypag 3-7) gedateer 2 Desember 1838, hierin verteenwoordig deur die Petisionaris aan die Parlement naamlik JAN MARTINUS KIRSTEN eienaar van die plaas Irene, JACOBUS JOHANNES CHRISTOFFEL JANSEN VAN VUUREN, Direkteur van Leeuwenjacht (Edms) Beperk en SYBRAND STRAUSS VAN WYK, prokureur van Paarl behoorlik daartoe gemagtig soos in die Petisie aan die Parlement uitengesit (hierna die eienaars genoem).

NADEMAAL die Stadsraad en die Eienaars dit dienstig ag dat die beskikking oor Paarlberg kragtens wetgewing bepaal moet word;

EN NADEMAAL die Stadsraad en die Eienaars eensgesind is dat Paarlberg in eiendom aan die Munisipaliteit van Paarl oorgedra word onderworpe aan beskerming van sekere regte en belangte van die Eienaars;

PAARL MOUNTAIN AMENDMENT ACT, 1984

Act No. 125, 1984

- over the preceding three years in the consumer price index published by the Central Statistical Services of the Republic; and
- (iii) *mutatis mutandis* in accordance with the other terms and conditions contained in clauses 4, 5, 6, 7, 8 and 9 of the agreement.
- (3) If the owner of adjoining land wishes to exercise the right conferred upon him by subsection (2), he shall, before or on the fixed date, serve on the municipality by sending by registered post to or otherwise lodging with the Town Clerk of Paarl—
- (a) a notice, signed by or on behalf of the owner, that he wishes to hire in terms of that subsection the remnant of land or the portion of a remnant of land, as the case may be, in respect of which the right is conferred;
- (b) a diagram, approved by the surveyor-general, of the remnant of land or portion of a remnant of land in question;
- (c) a draft of the lease proposed by him for the hiring.
- (4) An owner of adjoining land who is a party to a dispute which has been referred to arbitration in terms of clause 4 of the agreement as applied by this section, shall before or on the date 180 days after the date on which the Paarl Mountain Amendment Act, 1984, comes into operation, give notice in writing to the municipality, by sending such notice by registered post to or otherwise lodging it with the Town Clerk of Paarl, that he is a party to such dispute.
- (5) The right conferred on the owner of adjoining land by subsection (2) shall lapse if he fails to comply with the provisions of subsection (3) or (4), and no owner of land adjoining the commonage shall by virtue of the agreement have any right to hire any portion of the commonage save as provided in this section."

3. The Schedule is hereby added to the principal Act as a Addition of
Schedule to
Act 83 of 1970.

40 4. This Act shall be called the Paarl Mountain Amendment Short title.
Act, 1984.

Schedule**MEMORANDUM**

Of an agreement entered into between

the Municipality of Paarl, herein represented by ALFRED ROBERT KING and WILLEM JACOBUS WAGENAAR in their respective capacities as Mayor and Town Clerk duly authorized thereto in terms of a resolution by the Town Council dated 25 February 1969 (hereinafter referred to as the Town Council)

and

the owners of the land bordering on the outer boundary of Erf No. 1, Paarl, known as Paarl Mountain, as defined in Crown Grant (Stellenbosch, Freehold 3-7) dated 2 December 1838, herein represented by the Petitioners to Parliament, namely JAN MARTINUS KIRSTEN, owner of the farm Irene, JACOBUS JOHANNES CHRISTOFFEL JANSEN VAN VUUREN, Director of Leeuwenjacht (Pty) Limited, and SYBRAND STRAUSS VAN WYK, attorney of Paarl, duly authorized thereto as set out in the Petition to Parliament (hereinafter referred to as the Owners).

WHEREAS the Town Council and the Owners regard it as expedient that the disposal of Paarl Mountain be determined by legislation;

AND WHEREAS the Town Council and the Owners are unanimous that Paarl Mountain be transferred in ownership to the Municipality of Paarl subject to the protection of certain rights and interests of the Owners;

Wet No. 125, 1984**PAARLBERGWYSIGINGSWET, 1984**

EN NADEMAAL die Stadsraad en die Eienaars verlang dat die voorwaardes waarop daar eenstemmigheid bereik is in 'n skriftelike ooreenkoms beliggaam moet word welke dokument as 'n byvoegsel tot die beoogde wetgewing aanvaar sal word.

WORD HIERMEE AS VOLG GETUIG:

1. Dat Sy Edele die Minister van Landboukrediet en Grondbesit beleefd meegedeel word dat die Paarlbergbeskikkingswetsontwerp soos gewysig deur die Gekose Komitee deur die twee partye aanvaar word mits die volgende verdere wysigings daarin gemaak word naamlik,

- (a) dat die woord „weiding” in paragraaf 2 (1) geskrap word, en
- (b) dat die verbod op vervreemding van die grond en uitsluitlike gebruik daarvan as 'n natuurreservaat, vir die doeleindeste van paragraaf 3 hiervan ophefbaar sal wees onderworpe aan die goedkeuring van die Administrateur.

2. Dat die Stadsraad sodra die wet van krag word, die grense sal bepaal van die gedeelte van Paarlberg wat ingevolge die bepalings van die Ordonnansie op Natuurbewaring No. 26 van 1965 as 'n natuurtuin geproklameer sal word, en dat die grensbepaling aan die Administrateur vir sy goedkeuring voorgelê sal word.

3. Dat die gedeelte van die Paarlberg wat nie binne die grense van die geproklameerde natuurtuin val nie, onderworpe aan die goedkeuring van die Administrateur vir landboudoeleindeste aan die Eienaars van aangrensende plasasiendomme verhuur sal word vir 'n tydperk van 50 jaar teen 'n huurgeld van 25c (vyf-en-twintig sent) per jaar.

4. Dat die Eienaars onderling en op hulle eie koste die verdeling van die grond wat van die Stadsraad gehuur mag word, die opmeting daarvan en die registrasie van die huurkontrakte sal reël en verkry. Vir die verdeling tussen die aangrensende eienaars sal die volgende bepalings geld, naamlik:

- (a) Die toepaslike grenslyne van die oorspronklike uitgiftes van die aangrensende eiendomme sal reguit verleng word totdat dit aansluit by die bedoelde natuurtuin.
- (b) Indien daar binne die bepaalde gebied twee of meer aangrensende eienaars is, sal hulle onderling bepaal watter gedeelte elkeen kan huur.
- (c) By gebreke aan sodanige ooreenkoms, word die geskil aan arbitrasie volgens wet onderwerp en sal die volgende beginsels geld:
  - (i) Die toepaslike grenslyne van die betrokke eiendomme word reguit tot by die natuurtuin verleng en elke eienaar is geregtig op die gedeelte aangrensende aan sy eiendom.
  - (ii) Indien dit volgens die oordeel van die Arbiters 'n onbillike verdeling teweegbring met inagneming van die grootte (van die eiendom van die aangrensende eienaar), die toegangspaaie tot Erf 1 en die ligging van die bestaande waterwerke van elke eienaar, dan bepaal die Arbiters die gedeeltes volgens hulle goeddunke en hulle beslissing sal finaal wees.

5. Dat die grond aldus aan die Eienaars verhuur net vir bona fide landboudoeleindeste gebruik sal word, met dien verstande dat geen geboue of strukture daarop opgerig sal word sonder die toestemming van die Stadsraad nie en dat die Eienaars alle skadelik verklareerde plantegroei op die verhuurde grond sal uitroeい. Die Eienaars moet ook binne 'n tydperk van 3 jaar vanaf die datum van ondertekenning van die huurooreenkoms alle uitheemse plantegroei wat na die mening van die Stadsraad 'n nadelige of 'n ontsierende uitwerking op die natuurtuin kan hê, verwyder.

6. Dat die Stadsraad die nodige aansoek om die goedkeuring van die Administrateur sal doen om vrystelling van die verhuurde grond van munisipale belasting.

7. Dat ingeval 'n Eienaar of sy opvolgers die huur van die grond opsê of ingeval die gebruik daarvan vir landboudoeleindeste saam met die aangrensende grond deur dieselfde eienaar nie meer moontlik is nie, sal die verhuurde grond in volle eiendomsreg aan die Stadsraad terugval met dien verstande dat die Stadsraad die onderverhuring van die grond mag toelaat.

8. Dat die Stadsraad geen bydrae tot die koste van die omheining van die natuurtuin op die aangrensende eienaars mag verhaal nie.

9. Dat die Stadsraad sover die gebruik van die Paarlberg as 'n natuurtuin dit toelaat, die eienaars toegang tot die verhuurde grond vanaf die openbare paaie wat die natuurtuin bedien sal verskaf, indien geen geïnflikte toegang van die huurder se eiendom beskikbaar is nie.

ALDUS AANGEGAAN EN ONDERTEKEN te Paarl op hierdie 27ste dag van Maart 1969.

GETUIES:

1. H. D. LIEBENBERG

A. R. KING .....
BURGEMEESTER

2. E. I. PULLEN

W. J. WAGENAAR .....
STADSKLERK
namens die Stadsraad

GETUIES:

1. E. W. NIEUWOUDT

J. M. KIRSTEN .....

2. E. I. PULLEN

J. J. C. J. VAN VUUREN .....

S. S. VAN WYK .....
namens die Eienaars.

PAARL MOUNTAIN AMENDMENT ACT, 1984

Act No. 125, 1984

AND WHEREAS the Town Council and the Owners desire that the conditions in respect whereof unanimity has been reached be embodied in a written agreement, which document shall be accepted as a supplement to the proposed legislation.

BE IT WITNESSED AS FOLLOWS:

1. That the Honourable the Minister of Agricultural Credit and Land Tenure be courteously advised that the Paarl Mountain Disposal Bill, as amended by the Select Committee, is accepted by the two parties provided the following further amendments thereto be effected, namely—

- (a) that the word "grazing" in paragraph 2 (1) be deleted; and
- (b) that the prohibition in respect of the alienation of the land and the exclusive use thereof as a nature reserve may, for the purposes of paragraph 3 hereof, be lifted subject to the approval of the Administrator.

2. That the Town Council shall, as soon as the Act comes into force, determine the boundaries of that portion of Paarl Mountain which will be proclaimed a nature reserve in terms of the Nature Conservation Ordinance, No. 26 of 1965, and that the demarcation shall be submitted to the Administrator for approval.

3. That the portion of Paarl Mountain that does not fall within the boundaries of the nature reserve shall, subject to the approval of the Administrator, be let to the owners of adjoining farms for a period of 50 years at a rental of 25c (twenty-five cents) per annum.

4. That the Owners shall mutually and at their own cost arrange and obtain the division of the land that may be hired from the Town Council, the survey thereof and the registration of the leases. For the division amongst the adjoining owners the following provisions shall apply:

- (a) The appropriate boundary lines of the original grants of the adjoining properties shall be extended in a straight line until they meet the said nature reserve.
- (b) Should there be two or more adjoining owners in the particular area, they shall mutually determine which portion each may hire.
- (c) In the absence of such an agreement, the dispute shall be subject to arbitration in terms of the law and the following principles shall apply:
  - (i) The appropriate boundary lines of the properties concerned shall be extended in a straight line up to the nature reserve and each owner shall be entitled to that portion bordering on his property.
  - (ii) Should the arbitrators be of the opinion that an unfair division has been brought about, taking into account the extent (of the property of the adjoining owner), the access roads to Erf 1 and the location of the existing water works of each owner, the portions shall be determined at the discretion of the arbitrators and their decision shall be final.

5. That the land thus let to the Owners shall be used for bona fide agricultural purposes only, provided that no buildings or structures shall be erected thereon without the permission of the Town Council and that the Owners shall eradicate all vegetation declared noxious on the leased land. The Owners shall also within a period of 3 years from the date of signature of the lease remove all foreign vegetation which in the opinion of the Town Council may have a detrimental or defacing effect on the nature reserve.

6. That the Town Council shall make the necessary application for the approval of the Administrator in respect of the exemption of the leased land from municipal rates.

7. That if an owner or his successors terminate the lease of the land or if the use thereof for agricultural purposes together with the adjoining land by the same owner is no longer possible, the leased land shall revert to the Town Council in full ownership, provided that the Town Council may allow the land to be sublet.

8. That the Town Council may not recover any contribution to the cost of fencing the nature reserve from the adjoining owners.

9. That the Town Council shall, in so far as the use of the Paarl Mountain as a nature reserve allows, provide the Owners with access to the leased land from the public roads that serve the nature reserve, if there is no convenient access from the lessee's property.

THUS DONE AND SIGNED at Paarl, this 27th day of March 1969.

WITNESSES:

1. H. D. LIEBENBERG A. R. KING .....
MAYOR

2. E. I. PULLEN W. J. WAGENAAR .....
TOWN CLERK
on behalf of the Town Council

WITNESSES:

1. E. W. NIEUWOUDT J. M. KIRSTEN .....

2. E. I. PULLEN J. J. C. J. VAN VUUREN .....

S. S. VAN WYK .....
on behalf of the Owners

